

Fjölbrautaskóli Suðurlands

TRÉS1VT08 Námsáætlun – vönn 2024

Kennari: Óskar G. Jónsson

Skammstöfun: ÓGJ

Kennari: Jón S. Gunnarsson

Skammstöfun: JSG

Áfangalýsing:

Í áfanganum eru kennd grunnatriði trésmíða með áherslu á þekkingu og færni í notkun trésamsetninga, límingar, pússning og yfirborðsmeðferð. Haldið er áfram umfjöllun um efnisatriði tréiðna þar sem ítarlegar er farið í ýmsa eðliseiginleika viðar, flokkun, merkingar og þurrkun. Nemendur kynnast notkun algengra tegunda viðarlíms og yfirborðsefna, vinnubrögðum og öryggisþáttum. Í áfanganum læra nemendur áfram grunnatriði í véltrésmíði og notkunarmöguleika trésmíðavéla. Lögð er áhersla á notkunarleiðbeiningar og merkingar á tækjum og búnaði. Mikilvægt er að nemendur læri um ábyrgð sína í umgengni við trésmíðavélar og að takast ekki á við vélavinnu án fullnægjandi undirbúnings, hjálpar og öryggisbúnaðar. Áfanginn er kenndur á námsbrautum fyrir húsasmiði og húsgagnasmiði. Ath. nemendur hafa þegar farið yfir bók Skjaldars í fyrri áfanga, hér við skólann.

Forkörfur:

Þekkingarviðmið

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- Vinnuaðstöðu og vinnuumhverfi
- Umgengni, ábyrgð og notkun á algengustu trésmíðavélum
- Öryggisþáttum og viðhaldi trésmíðavéla
- Viðnuaðstöðu og vinnuumhverfi tiltekinna trésmíðavéla
- Smíðafestingum sem notaðar eru í trésmíði
- Einstökum samsetningum og notkunarsviði þeirra
- Þvingum og vinnuáðferðum við samsetningar í trésmíði
- Nöglum og skrúfum og notkun þeirra í trésmíði
- Öryggisreglum fyrir meðferð og notkun einstakra límtegunda
- Grunnatriðum í yfirborðsmeðferð smíðaviðar og plötuefnis
- Helstu yfirborðsefnum á tré og notkunarsviðum þeirra
- Virkni og notkunarsviðum einstakra trésmíðavéla
- Algengustu slysavöldum og slysum í véltrésmíði og afleiðngum þeirra
- Öryggisreglum og öryggisbúnaði sem notaður er í véltrésmíði

Leikniviðmið

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- Nota áhöld til mælinga og uppmerkinga
- Nota mismunandi tegundir verkfæra, véla og efna
- Nota helstu trésmíðningar við einfalda trésmíði
- Nota mismunandi tegundir verkæra, véla og efna á byggingarstað og verkstæðum
- Skipta um helstu skurðarverkfæri undir eftirliti
- Smíða einfalda hluti í trésmíðavélum undir eftirliti
- Beita algengustu stillingum og nota aukabúnað

Hæfniviðmið

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- Aðlaga sig að mismunandi vinnuumhverfi
- Viðhalda og yfirfara ástand öryggisþátta trésmíðavéla
- Undirbúa verk fyrir yfirborðsmeðferð með þússningu eða slípun
- Bera yfirborðefni á tré með mismunandi hætti
- Beita öryggisreglum og öryggisráðstöfunum við yfirborðsmeðferð
- Smíða einfalda nytjahluti eftir teikningum og verklýsingum
- Beita vinnuskipulagi í trésmíði og fylgja aðgerðarlista við vinnu
- Efna niður og vinna tré í höndum fyrir endanlega samsetningu
- Mæla og taka úr fyrir smíðisfestingum og setja endanlega upp
- Velja heppilegar trésmíðavélar með hliðsjón af verkefni
- Elja snúnings- og mótunarhraða trésmíðaeðlar
- Nota algengustu trésmíðaeðlar til að efna og forma
- Athuga rétta virkni og öryggisbúnað fyrir gangsetningu véla
- Nota viðeigandi öryggisbúnað í hverju tilviki til að fyrirbyggja slys
- Nota rétta staðsetningu og líkamsbeitingu við vélavinnu
- Hreinsa og framkvæma fyrirbyggjandi viðhald á trésmíðavélum

Námsefni:

Efni frá kennara, ljósrit og efni af interneti og vísun í bæklinga og leiðbeiningar frá framleiðendum. Teikningar af tröppu.

Áætlun um yfirferð og verkefnaskil:

Vika	Dagsetning	Námsefni og viðfangsefni	Próf og verkefni
1 – 4	05. jan. til 28 jan.	Lagt af stað – byrjum á að smíða tröppu	
5 – 8	30 jan. til 24 feb.	Haldið áfram með tröppuna og farið í umræðu um þekkingarviðmið áfángans	
9 til 12	27 feb. til 24 mars	Haldið áfram með tröppuna og farið í umræðu um Leikniviðmið áfángans. Sumir lagðir af stað í næsta verkefni	
13 til 17	27 mars til 28 apríl	Haldið áfram að vinna og farið í verkefni tengd viðmiðum áfángans	
18 til	01 maí til 5 maí	Ljúka önninni og taka umræður um áfangann	

Námsmat:

Námsmat byggist á símati, gagnrýnni hugsun, vinnu í tímum.

	Trappa heildar áferð – samsetning og mælingar	70
	Verkefni tengt þekkingar-leikni- og hæfniviðmiði	20 %
	Gagnrýn hugsun – vinna og þátttaka í tímum	10

Námsáætlun er gerð með fyrirvara um breytinga

